

رئیس مرکز تحقیقات ملی آبزیان آبهای شور خبر داد: رشد ۱۷۱ درصدی واردات تیلاپیا نسبت به سال ۲۰۱۳

رئیس مرکز تحقیقات ملی آبزیان آبهای شور گفت: برای شناخت و معرفی هریک از گونه های تیلاپیا باید به ویژگی های زیستی هرگونه که خاص آن گونه است توجه نمود. بعنوان مثال گونه های مختلف تیلاپیا در اکوسیستم های مختلف آب های شیرین، لب شور و شوردریایی زندگی می کنند. برخی گونه های تیلاپیا از گذشته بدلیل سازگاری با شرایط پرورشی و رشد مناسب مورد علاقه آبزی پروران بوده اند و برخی از تیلاپیها جزء ماهیان زینتی محسوب می شوند.

نسرین مشائی-رئیس مرکز تحقیقات ملی آبزیان آبهای شور-در گفتگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا در تشریح ماهی تیلاپیا و وضعیت تولید و بازار این محصول در ایران و سایر کشورهای بیان داشت: مهمترین شاخصه های پرورشی ماهیان تیلاپیا رشد سریع؛ مقاومت بالا در برابر طیف وسیعی از شرایط زیست محیطی، نیاز غذایی کم، مقاومت زیادی در برابر بیماری های ویروسی، باکتریایی و انگلی نسبت به دیگر ماهیان پرورشی معمولی، تراکم پذیری و بازار مصرف بسیار خوب در اغلب کشورهای جهان و نیز ایران است، هریک از این ویژگی ها اهمیت زیادی

برای تولید ماهی در سیستم آبی پروری دارد و پاسخگوی مشکلاتی است که امروزه صنعت آبی پروری را متأثر نموده است.

تیلایا دومین ماهی پرورشی جهان است

مشائی در خصوص میزان تولید ماهی تیلایا در دنیا بیان داشت: تیلایا پس از کپورها دومین ماهی پرورشی جهان است و طبق آمار سازمان خواروبار جهانی فائو، در سال ۲۰۱۴ میلادی تولید این ماهی در جهان به حدود ۵ میلیون تن رسیده است. صنعت آبی پروری تیلایا طی سال های اخیر ۱۲-۶ درصد رشد اقتصادی داشته است. این ماهی بخش مهمی از اقتصاد شیلاتی برخی کشورها را بخود اختصاص داده است.

مشائی در ادامه گفت: طبق گزارش سازمان خواروبار جهانی فائو، هم اکنون تیلایا در ۱۳۵ کشور جهان تولید می شود. آسیا به عنوان بزرگترین تولید کننده تیلایا در جهان ۸۰٪ تولید جهانی را بخود اختصاص داده است. چین بزرگترین تولیدکننده تیلایا در جهان بوده و ۵۰٪ از کل تولید در این کشور حاصل می شود. کشورهای آسیایی اکثر تولیدات خود را به امریکا و ژاپن صادر می کنند. در دهه های اخیر پرورش تیلایا در کشورهای همسایه ایران از جمله عربستان، امارات متحده عربی، کویت، عمان، روسیه و عراق نیز آغاز شده و در حال توسعه می باشد.

در سال ۲۰۱۵ بیش از ۹۰۰۰ تن فیله منجمد وارد کشور شده است

او افزود: در کشور ما تیلایا بصورت فیله منجمد وارد می شود و از بازارپسندی مطلوبی برخوردار است. طبق آمار فائو در سال ۲۰۱۵ بیش از ۹۰۰۰ تن فیله منجمد وارد کشور شده که معادل خروج ده ها میلیون دلار ارز از کشور است. در گزارش سازمان خوار و بار جهانی فائو در سال ۲۰۱۴ تصریح شده که ایران پتانسیل مناسبی برای تولید ماهی تیلایا دارد اما به این صنعت ورود پیدا نکرده است. در گزارش فائو در سال ۲۰۱۴ عینا آمده است ایران بازار بالقوه خوبی برای صادرات فیله تیلایای چینی است و واردات آن به ایران نسبت به سال ۲۰۱۳ به مقدار ۱۷۱ درصد افزایش داشته است.

ماهی تیلایا در مقایسه با دیگر آبیان پرورشی نیاز به دارو و آنتی بوتیک کمتری دارد

رئیس مرکز تحقیقات ملی آبیان آبهای شور در پاسخ به این سوال که چرا به تیلایا «ماهی سبز» می گویند، بیان داشت: در مباحث مربوط به

ویژگی های زیستی ماهی تیلاپیا، برخی ویژگی های تغذیه ای ماهیان تیلاپیا در مقایسه با دیگر ماهیان پرورشی مناسب تر با حفظ محیط زیست بوده که سبب شده آن را ماهی سبز بنامند. این ویژگی ها عمدتاً عبارتند از اینکه ماهی تیلاپیا بدلیل مقاومت در برابر بیماری ها در مقایسه با دیگر آبزیان پرورشی نیاز به دارو و آنتی بوتیک بسیار کمتری دارد.

او در ادامه گفت: تیلاپیا اغلب به عنوان فیلترکننده شناخته می شود زیرا بطور موثری از پلانکتونها تغذیه می کند. صیاد ماهری نیست و ماهی خوار محسوب نمی شود. گونه نیل نسبت به گونه موزامبیک توانایی بیشتری در تغذیه از جلبک ها دارد. تیلاپیاهای پرورشی از جلبک های سبز- آبی بیشتر از جلبک های سبز استفاده می کنند. هنگام غذادهی تیلاپیا بستر استخر را به اندازه کپور برهم نمی زنند. نکته بسیار مهم اینکه بدلیل نیاز پروتئینی کم که در مرحله پرواری در استخر ۲۵-۳۰ درصد تعیین شده، تولید و پرورش این ماهی نسبت به اغلب دیگر آبزیان پرورشی کمترین نیاز به منابع پروتئینی را دارد (کاهش نیاز به منابع پروتئینی یعنی کاهش بهره برداری از دریا جهت تولید پودر ماهی و یا تولید ماهی بدون اتکا به صید و صیادی). تولید تیلاپیا با آب سبز و با استفاده از تک سلولی ها شناور رایج است و پساب تاسیسات تولید تیلاپیا کمتر از آبزیان دیگر است.

مهاجم بودن یک گونه به شرایط مختلفی بستگی دارد

مشائی در پاسخ به اینکه تیلاپیا را یک ماهی مهاجم عنوان می کنند اظهار داشت: درمورد "تعابیر بکار رفته برای گونه های مهاجم"، مهاجم بودن یک گونه به شرایط مختلفی بستگی دارد و الزاماً یک گونه در هر شرایطی مهاجم بحساب نمی آید کما اینکه در برخی مناطق مانند منطقه وسیع آبهای داخلی و استان های مرکزی شرایطی برای تهاجم وجود نخواهد داشت زیرا در اغلب این مناطق گونه های آبزیان بومی نبوده و امکان توسعه و تکثیر و توزیع در سطح اکوسیستم وجود ندارد.

رئیس مرکز تحقیقات ملی آبزیان آبهای شور تاکید کرد: در مورد تهاجم به گونه های بومی نمی توان یک نسخه واحد برای تمامی اقلیم ها در نظر گرفت و برای هر اقلیم نیاز است که ارزیابی جداگانه ای صورت بگیرد و اینکه صرفاً گفته شود یک گونه مهاجم است و نباید به تولید و پرورش آن پرداخت پاک کردن صورت مسئله است. درحالیکه با در نظر گرفتن سازوکارهای لازم، می توان تولید داخلی را در زمینه

پرورش آبریان و تامین پروتئین بهبود بخشید.